

Päeva Sõnum. Nr 71. 4. ? 10. veebruar 2018

JUMALA SÕNA KÜLV

6. nädal: 4. ? 10. veebruar 2018

2. pühapäev enne paastuaega. Sexagesima

Sexagesima ("kuuekümmes", nimetatud ka 8. pühapäevaks enne ülestõusmispuha) pühapäeva evangeeliumitekstides räägitakse Jumala sõna külvist. Jeesus on külvaja, aga ka Tema jüngrid on läkitatud ustavalt sõna külvama, lootes sellele, et Jumal annab seemnele kasvamist.

Meelespeetav kirjakoht: Täna, kui teie Tema häält kuulete, ärge tehke oma südant kõvaks. Hb 3:15

Kui uurime Heebria kirja, siis kohtame üha uuesti ja uuesti sama rõhuasetust ? ärge mingil juhul loobuge Issandast Jeesusest. Sellest võib järeldada, et kirja saajad olid sattunud kiusatusse või ohtu kus nende meelest mõned uued õpetused tundusid huvitavamad ja köitvamad, kui Jeesuse Kristuse seltskond. Kirja autor, aga nägi kõige selle taga lihtsalt uskmatuse pattu. Inimesed hindasid oma arvamusi või mõningate teiste inimeste õpetuslike konstruktsioone kõrgemalt kui Jumala Sõna.

Täpselt sama moodi olid toimunud kunagi ammu iisraellased kõrberännakul. Nemadki olid pidanud tühiseks Jumala töotusi ja uskunud rohkem oma silmi ja hinnanguid. Nii jätsid nad Jumala kutse vastaselt Töotatud maale minemata. Nad olid küll näinud korduvalt Jumala imesid ja abi, aga kõigest sellest hoolimata olid nad end paadutanud ja jäänud oma südamest uskmatuks. Tegelikult oli see juhtunud Iisraeli rahva elus läbi aegade korduvalt. Selle pärast pidigi Jumal ütleva: "Nad aina eksivad oma südames, aga minu teid nad ei ole ära tundnud. Nii ma vandusin oma vihas: Nad ei saa minu hingamisse!" (Hb 3:10,11)

Selle nädala kirjakoht on tsitaat psalmist 95. Üheks selle Vana Testamendi sõna kordamise põhjuseks on ilmselt see, et autor tahab rõhutada asja tõsidust. Sammuti seda, et see hoiatus ei kuulu kuhugi kaugemale mineviku vaid on endiselt ajakohane. Iisraeli rahvas tõstis Töotatud maa piiril Juma-la vastu mässi ja selle tulemuseks oli, et neil tuli kogu oma ülejäänud elu elada kõrbes jõudmata ku-nagi pärale. See kõik tulenes sellest, et ei võetud tõsiselt seda mida Jumal töötas ja teha käskis.

Seda kõike tuletakse meile meelde sellepärast, et täpselt sama oht varitseb ka kristlasi. Kui vaadata sügavamale, siis isegi Jumal rahvas võib osutada tegelikult uskmatuks rahvaks. Sellest kõi-ge-st tuleb teha tõsised järeldused.

Nii jääb nüüd võimalus, et mõned saavad sinna sisse. Ja et need, kellele evangeeliumi esmalt kuulutati, ei ole sinna sisse saanud oma sõnakuulmatuse pärast -, siis ta määrab jälle ühe päeva tä-naseks päevaks, kui ta nii pika aja pärast Taaveti kaudu ütles, nõnda nagu varem on öeldud: "Täna, kui te kuulete tema häält, ärge tehke oma südant kõvaks!" (Hb 4:6,7)

Palvetagem: Issand Jumal, ärata meie südamed, et me Sinu päästvatel tegudel meie keskel sündida laseksime ja Sinu armastuse sõna rõõmuga vastu võtaksime. Jeesuse Kristuse, meie Issanda läbi.

* * *

NÄHTAMATU JA SIISKI NÄHTAV

Pühapäev ? 4. veebruar

Jeesus ütles: "Taevariik on haputaigna sarnane, mille naine võttis ja segas kolme vaka jahu sekka, kuni kõik läks hapnema." Mt

13:33

Kui võtta seda pilti lihtsalt ja otse, siis kirjeldab see ristiusu levimist. Vaikselt, aga kindlalt täi-dab ta kogu selle keskkonna kus ta on. Täpselt nõnda levis kristlus oma esimestel sajanditel ja levib veel ka tänapäeval Kolmandas Maailmas. Tema elujõud on nii suur, et teda ei peata mingid takistu-sed, ehkki hapnemis protsesse silmaga jälgides polegi nagu midagi eriti näha. Küsimus võib aga tekkitada see, et mujal Piiblis eriti Vanas Testamendis sümboliseerib haputaigen tavaliselt midagi halba. Miks kasutas siis Jeesus seda pilti seekord millegi hea, Jumala riigi levimise kirjeldamiseks?

Küllalt lihtsalt sellepärast, et haputaigen ja leiva tegemine oli igas juudi kodus igapäevased as-jad. Haputaigna mõju oli kõigile tuttav. Tõsi küll, ka Matteuse evangeeliumi 16. peatükis hoiatab Jeesus oma järgreid: "Vaadake ette ja hoiduge variseride ja saduseride haputaignast!" (Mt 16:6) Selle all mõtles Ta variseride ja saduseride õpetust. Ilmselt rääkiski Jeesus sellest, kuidas üks või teine õpetus mõjub ja levib. Ühel juhul on see hea ja teisel juhul aga ohtlik.

Kui mõelda haputaigna all hingevaenlase tegevust, siis tema loomulikult püüab hävitada nii puhast Jumala Sõna kui ka Taevariiki ja Jumala kogudust üldse, mida sel juhul kujutaks kolm vaka täit jahu. Loomulikult on selline asja mõistmine täiesti realistlik ja õige. Aga kas tahtis Jeesus ikka siinkohal öelda seda? Ta ju ütles, et see tähendamissõna kirjeldab Jumala riiki, mitte kurjuseriiki. Teiseks ütles Jeesus seal, et lõpuks läks kõik hapnema.

Kui oletada, et haputaigen sümboliseerib kurjuse mõju, siis tuleks neid Jeesuse sõnadest järel-dada, et lõplik võitja on ikkagi kurat. Tal õnnestub kõik puhas jahu hapnema ajada. Seda aga Jeesus kindlasti öelda ei tahtnud. Tõsi küll, see oht on iseenesest vägagi reaalne, eriti kui vaadata tänast läänemaailma. Piltlikult võiks öelda, et meiegi maal on väga palju inimesi Jumalast lahutanud ateis-mi haputaigen, lõbuelu haputaigen või ka materialismi haputaigen st. kõige materiaalse pärast mure-tsemine. Maailm on täis kõikvõimalike huputaignaid ehk mõjusid.

Meie hea võimalus seisneb aga selles, et laseme oma ellu tulla Jumala Sõna mõjul ja laseme sellel toimida seal seni kuni see läbib terve meie elu. Just seda soovib Jumal.

Ja Jeesus ütles taas: Millega ma võrdleksin Jumala riiki? (Lk 13:20)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: On hea olla näljane Jumala järele, palvetada, et Ta teeks meid võimeliseks oma eluga Talle au tuua. Ja kas see poleks võrreldamatult lihtsam, kui Tema toimimine oleks inimestele palju enam nähtav? Me igatseme näha taevariigi võidukäiku siin ja praegu! Tänane piiblitekst aga julgustab avama oma vaimusilmi selleks, et märgata Jumala toimimist.
* * *

INNUKAS APPIHÜÜD

Esmaspäev ? 5. veebruar

Virgu, Issand! Miks Sa magad? Ärka üles, ära tõuka meid ära jäädavalt! Tõuse meile appi ja lunasta meid oma helduse pärast! Ps 44:24,27

Kitsikused võivad tuua inimesi sügavamale usule, kuid on neidki, kes kitsikuse ajal pööravad usule selja. Neid leidis juutide hulgas tol ajal küllaldaselt. Ühtesid meelitas paganlik patustamise vabadus, teised kartsid kannatusi, kolmandad tegid niisugusel ajal karjääri.

Psalmi autori elus muutusid kannatud palve põhjuseks. Jumal oli minevikus teinud imet oma rahva kasuks. Oleviku raskuste põhjusi ei suutnud inimene avastada, aga Jumala poole võis hüüda ka siis, kui kannatuste põhjusi ei oska seletada.

Palve kutsub Jumalat tegutsema. "Virgu, Issand!" Näis, nagu oleks Jumal uinunud. Usklikele on alati olnud murelikuks küsimuseks Jumala näiline passiivsus. Näib, nagu läheks elu omapead. Jumala tegutsemist on märgata liiga vähe. Ometi teame, et ei tuku ega uinu magama see, kes Iisra-eli hoiab! (Ps 121:4)

Ja vaata, järvel tõusis suur torm, nii et lained katsid paadi. Aga Jeesus magas. Ja jüngrid tulid ta juurde ja äratasid ta üles, öeldes: "Issand, aita! Me hukkume!" (Mt 8:24,25)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Mismoodi saaksid näidata üles ulatuslikumat solidaarsust kristlastega, kes läbivad valusaid kannatusi?

* * *

TAGASIVAARDE MÖÖDUNUD AEGADE ÕNNISTUSTELE

Teisipäev ? 6. veebruar

Jumal, me oleme oma kõrvaga kuulnud, meie isad on meile jutustanud: suure teo oled Sa teinud nende päevil, muistsel ajal. Ps 44:2

Kirjutatud raamatuid oli tol ajal vähe. Neidki, mis oli, hoiti templis, kus toimus ka ettelugemi-ne rahvale. Suur osa usulisi teadmisi anti edasi suuliselt vanematelt lastele. Jutustamise kohustus oli käsus pandud isadele. "Kinnita neid oma lastele kõvasti ja kõnele neist kojas istudes ja teed käies, magama heites ja üles tõustes!" (5Ms 6:7).

Jutustamine on tänaseni jäänud Jumala meetodiks. Raamatuid on nüüd rohkesti, aga kuuluta-mine ja kuulamine on jäänud omale kohale. Kogudus on Jumala laste pere, kes tuleb kokku kind-laksmääratud ajal Jumala sõna kuulma ja talletama. Aga perekonnalegi on jäänud oma osa. Jutus-tage oma lastele ja lastelastele piiblitlugusid ja oma usuolu kogemusi!

Israeliitide vaimulik suurus seisnes eriti selles, et nad oskasid anda igale nähtusele vaimuliku tõlgenduse. Niisugust püha oskust peab uue seaduse ajal Issanda kogudus edasi kandma ja arenda-ma. Kogudus peab igas sündmuses nägema Jumala kätt.

Me olime vaarao orjad Egiptuses, aga Issand tõi meid vägeva käega Egiptusest välja. (5Ms 6:21) Mida me oleme kuulnud ja mida me teame ja mida meie vanemad on meile jutustanud. (Ps 78:3)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Kui palju teaksid sinu lapsed ja lapselapsed Jumalast, Jeesusest Kristusest, usklikuks saamisest ja pühast elust, kui nende ainsaks informatsiooniallikaks oleksid sinu jutustused?

* * *

EVANGEELIUMI "RUMALUS"

Kolmapäev ? 7. veebruar

Kuna maailm Jumala tarkuses ei tundnud Jumalat ära tarkuse abil, siis oli Jumalale meele-pärane päästa selle narri kuulutuse kaudu need, kes usuvad. 1Kr 1:21

Paulus ütleb tänases kirjakohas, et Jumal oma tarkuses otsustas päästa inimesed risti kaudu ja ei ühelgi teisel viisil.

Öeldes, et see oli Jumalale meelepärane, juhib Paulus tähelepanu Jumala vabale ja sõltuma-tule tahtele. Jumala nõu ei ole kunagi olnud, et inimesed peaksid õppima Teda tundma tarkuse kau-du. Talle oli meelepärane ilmutada ennast hoopis teisel viisil. Paulus toob välja selle teise viisi täie-liku ootamatuse julge väitega, et see on n-ö narrus.

Inimesed pole iial kiitnud evangeeliumi kui tarkuse meistriteost. See ei ole neile arusaadav. Praktilises elus on maailmaliku "tarkuse" peamine siht omakasu ja enese makspanek. Seetõttu tundub "ristisõna" kui eneseohverdusprintsipi inimestele igati rumalusena.

Paulus teadis väga hästi, millega ta evangeeliumi kuulutades peab jõudu katsuma. Inimesed ei suuda päästet vastu võtta oma tarkuse kaudu. Pääste tuleb neile, kes usuvad ehk kestvale uskumise-le.

Jeesus ütles: "Ma tänan sind, Isa, taeva ja maa Issand, et sa selle oled peitnud tarkade ja mõi-stlike eest ja oled selle ilmutanud väetitele!" (Mt 11:25)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Kas mõni Piibli seisukoht tundub kummaline? Palu, et mõistaksid Jumala tööd tänases päevas.

* * *

KUI JÄRGNEDA ON RASKE

Neljapäev ? 8. veebruar

Jeesus ütles: "Sõnad, mis ma teile olen rääkinud, on vaim ja elu." Jh 6:63

Ühest küljest saab Jeesus aru, et Tema sõnad on isegi paljudele Ta jüngritele arusaamatud ja tekkivad pahandusi. Aga ometi ei püüa Ta neid mitte kuidagi pehmendada või paremini vastuvõetavamaks muuta. Vastupidi, sõnad mida Ta räägib on vaim ja elu ja nende arvelt ei ole võimalik tin-gida.

Kui inimesed Jeesuse jutu peale pahandavad, siis üksnes sellepärast et nad hindavad seda inimlikust vaatenurgast. Mõelgu nad aga järele mida nad siis ütlevad, kui nad ühel päeval näevad asju nii nagu asjad tõeliselt on.

Lihast ehk inimlikust mõtteviisist ei ole Jeesus sõnade mõistmisel mingit kasu. Kuna need on vaim ja elu, siis üksnes Vaim võibki neid sõnu ka õieti tõlgendada ja elavaks muuta.

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Palveta nende eest, kes on ära pöördunud kristlikust usust, ja palu et nad võiksid tagasi tulla.

* * *

JUMALA TEGU OMA RAHVA KASUKS

Reede ? 9. veebruar

Mitte oma mõõgaga ei omandanud meie isad maad ja nende käsivars ei aidanud neid, vaid see oli Sinu parem käsi, Sinu käsivars ja Sinu palge valgus, sest Sul oli neist hea meel. Ps 44:4

Üle maailma rõhutavad rahvad oma vabadusvõitlusi, ja just sealt leitakse kõige silmapaistva-maid kangelasi. Siin on aga rahvas, kes annab vabadusvõitleja au Jumalale, kuigi ta oleks olnud või-nud anda selle Moosesele ja Joosuale. Niisugune on uskliku ellusuhtumine.

Meie vaimulik vabadusvõitlus on toonud meile päästmise patust. Selle paneme õigusega Ju-mala arvele, kuigi inimene ise peab meelt parandama, paluma ja uskuma. Iga päästetu teab, et tema usk, silmavesi ja palved ei toonud talle päästmist, vaid Jumala arm, mis on valmistanud pääsetee ning kinkinud inimesele kahetsuse-, palve- ja uskumisvõime.

Õnnis oled sa, Iisrael! Kes on su sarnane? Rahvas, keda Issand on päästnud? Tema on kilp, kes sind aitab, mõök, kes sind ülendab. Sinu vaenlased lõmitavad su ees, aga sina tallad nende kõrgendikel. (5Ms 33:29)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Jeesus ei tulnud, et selgitada kannatuste põhjust või neid eemaldada. Ta tuli, et täita need oma kohalolekuga. (Paul Claudel, prantsuse diplomaat ja kirjanik, 1868?1955)

* * *

KIITLE AINULT KRISTUSEST

Laupäev ? 10. veebruar

Neile, kes on kutsutud, olgu juutidele või kreeklastele, on ristilöödu Kristus, Jumala vägi ja Jumala tarkus. Sest Jumala narrus on inimestest targem ja Jumala nõtrus inimestest tugevam. 1Kr 1:24,25

Need, kes on kutsutud, olgu juudid või kreeklased, võtavad sõnumi rõõmuga vastu. Oluline on seejuures jumalik algatus, Jumala kutse. Siin, nagu ka Pauluse kirjutistes tavaliselt, viitab sõna kut-sutud sellele, et kutset on kuulda võetud; see on tagajärjekas kutse. Kutsutud teavad, et ristilöödu Kristus tähendab väge. Enne kutset jäid nad patu ees kaotajaks; nüüd toimib neis uus jõud - Jumala vägi.

Kristus on ka Jumala tarkus. Tarkusest räägib kogu see peatükk; ilmselt olid korintlased seda rõhutanud. Kreeka intellektuaalidele

oli rist täielik rumalus; see polnud loogiline; selles polnud min-git tarkust. Oluline on kuidas Paulus ühendab väe ja tarkuse. Kui tee Jumala juurde oleks läinud "tarkuse" kaudu, oleks kristlus avanud päästetee vaid vaimselt võimekatele inimestele. End ristas olev vägi avab ka kõige alandlikumatele tee Jumala tundmiseks ja kurjast jagusaamiseks, ning see tarkus on juba kõrgem kõigest sellest, mida filosoofid suudavad produtseerida. Tarkuse otsingu tasandil on Jumal "rumalus" osutunud tõeliseks tarkuseks.

Sest ma ei häbene evangeeliumi, see on ju Jumala vägi päästeks igaihele, kes usub, juudile esmalt ja siis kreeklasele. (Rm 1:16)
Kelles peituvad kõik tarkuse ja tunnetuse aarded. (Kl 2:3)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Palu, et Jumal aitaks sul anda edasi sõnumit ristist arukate sõnade ja muudetud elu kaudu!
* * *

KÜSIMUSI ENDA LÄBIKATSUMISEKS

- ? Miks ei lähe sa oma vaimuliku juurde, et talle tunnistada neid patte, mis sind rõhuvad?
- ? Miks ei taha sa nende pattude andeksandmise kuulutamist eriti vastu võtta?
- ? Miks sa unustad, et sul on hingeekarjane?
- ? Kas ei kehti see sõna: "Tunnistage üksteisele isekeskis oma eksitusi" (Jk. 5:16) ka sinu koh-ta?
- ? Kas sa mõtled ka sellele, et pihti ajal sa seisad kõiketeadja Jumala ees, kellele ei saa keegi valetada?
- ? Kas sa usud, et Jumal annab sellele ta patud andeks, kes neid otsekoheselt kahetseb ja tahab ennast parandada?
- ? Kas sa rõõmustud igavesest isamajast, kus ei ole enam pattu, ja kus meie alati oleme Issanda juures?

Ja nüüd ära vabanda oma pattu. Jumal ei lase ennast pilgata. Tunnista ja pihi ausalt ja alandli-kult, siis saad ka sina armu!

Kasutatud allikad

- ? Küsimusi enda läbikatsumiseks. - Eesti Kirik 04.01.1940, lk 2
- ? Morris, Leon (2008) Pauluse esimene kiri korintlastele. Tallinn: Logos, lk 46-48
- ? Piibliõppekursus "Piibel kaanest kaaneni": Umbrohu kitkujad (Mt 13:24-36); Kelle juurde me läheme (Jh 6:53-7:13); Mis takistab päralt jõudmist? (Hb 3:15-4:1). Pühakirja selgitab Rannamõisa koguduse õpetaja Aare Kimmel. Pereraadio
- ? Tärk, Osvald (2014) Psalmide seletus. Tallinn: Logos, lk 107-108,111

Koostas Indrek Lundava

Veebruar 2018

